भस्त्राफला स्त्री भस्त्रेव फलमस्याः ङीप् । (टेपारि) क्षुपभेदे

भस्मक न० भस्म करोति कृ-ड । (भस्मकीट) बहुभोजनकारके १रोगभेदे । "कट्वादिरूक्षान्नभुजां नराणां क्षीणे कफे मारुतपित्तवृद्धौ । अतिप्रवृद्धः पवनान्वितोऽग्निर्भुक्तं क्षणाद्भस्म करोति यस्मात् । तस्मादसौ भस्मकसंज्ञकोऽभूदुपेक्षितोऽयं पचते च धातून्" । भस्मकस्य सोपद्रवमरिष्टमाह "तृट्स्वेददाहमूर्च्छादीन् कृत्वैवात्यग्निसम्भवान् । पक्त्वान्नमाशु धात्वादीन् स क्षिप्रं नाशयेद्ध्रुवम्" भावप्र० । भस्मेव इवार्थे कन् । २कलधौते रूप्ये ३विडङ्गे च मेदि० ।

भस्मकूट पु० भस्मरूपे पर्वतभेदे कालि० ८।१९० ।

भस्मगन्धा स्त्री भस्मन इव गन्धोऽस्याः । रेणुकाख्यगन्धद्रव्ये भावप्र० । स्वार्थे क अत इत्त्वम् । तत्रैव जटा०

भस्मगन्धिनी स्त्री भस्मन इव गन्धोऽस्त्यस्या बाहुल्येन इनि ङीप् । रेणुकाख्ये गन्धद्रव्ये अमरः ।

भस्मगर्भ पु० भस्म गर्भे यस्य । १तिनिशवृक्षे राजनि० २कपिलशिंशपायाम् अमरः । ३रेणुकाख्यगन्धद्रव्ये स्त्री जटाधरः टाप् ।

भस्मजाबाल पु० उपनिषद्भेदे उपनिषच्छब्दे दृश्यम् ।

भस्मतूल न० भस्म तूलयति तूल-उत्क्षेपे क । १ग्रामकूटे २पांशुघर्षणे ३हिमे च मेदि० ।

भस्मन् नृ०भस-मनिन् । (छाइ) दग्धगोमयादिविकारे अमरः अस्य शिवदेहलेपने कारणं कालिकापु० ४१ अ० उक्तं यथा "महादेवोऽथ तद्भस्म मनोभवशरीरजम् । आदाय सर्वगात्रेषु भूतिलेपं तदाकरोत् । लेपशेषाणि भस्मानि समादाय तदा हरः । सगणोऽन्तर्दधे कालीं विहाय विधिसम्मतः" । तद्धारणविधिर्यथा

"भस्मोपरि चन्दनादिकं न धार्यं तदुक्तं कौर्मे "वैदिकैर्मन्त्रै रहितं चन्दनागुरुकुङ्कुमम् । तिर्यक्पुण्ड्रात्मना धार्यं कान्तिसौख्याभिलाषिभिः । पुण्ड्रोद्धृतश्चन्दनाद्यैरपि भस्म न संत्यजेत् । दह्येत भस्मसत्यागी सतीशक्रोधवह्निवः । चन्दनाद्युपरि प्राज्ञो धारयेद्भस्म वैदिकम् । लौकिकं चन्दनाद्यं तु भस्मोपरि न धारयेत् । भस्मवच्चन्दनादीनां त्यागेनार्थो न विद्यते । चन्दनादीन्यतो लौकिकान्येवात्र न संशयः । उपरिष्टाच्चन्दनादेर्धृतेऽल्पे सितभस्मनि । चन्दनाद्युत्थभूषाया फलाप्तेः को निवारकः" । त्रिपुण्ड्रधारणं मन्त्ररहितं तूष्णीं न कार्यम्" तदुक्तं विद्येश्वरसंहितायां "जाबालोक्तादिकैर्मन्त्रैर्धार्यं भस्मत्रिपुण्ड्रकम् । अन्यथा प्रेज्जलं यावद्रजस्तन्नरकं व्रजेदिति" । शिवधर्मे "येन भस्मोक्तमार्गेण न धृतं मुनिपुङ्गव ! । तस्य विद्धि मुने ! जन्म निःफलं सूकरो यथा" । मन्त्रसारसुधानिधौ" त्रिपुण्ड्रकं सदा कुर्यात् मन्त्रपूतेन भस्मना । मन्त्रेण हीनं यः कुर्यात् परभागी भवेन्नरः" । शिवापूजा तद्धारणं न सिध्यति "विना भस्मत्रिपुण्ड्रेण विना रुद्राक्षमालया । महादेवोऽर्चितो येन न च तस्य फलप्रदः लिङ्गपु० ।

भस्मरोहा स्त्री भस्मनि रोहत रुह-अच् । दग्धिकायाम् राजनि० ।

भस्मवेधक पु०भस्मन इव वेधो वेधनं यस्य कप् । कर्पूरे शब्द०

भस्मसा अव्य० डाजन्तः । चर्वणजन्यशब्दानुकारे यजु०११।८० वेददी० । [साति । साकल्येन भस्मरूपताकरणे ।

भस्मसात् अव्य० भस्म कात्स्न्र्येन सम्पन्नं करोति भस्मन्+

भस्माचल पु० कामरूपस्थे गिरिभेदे कालिकापु० ८१अ० ।

भस्मासुर पु० असुरभेदे । इति ख्याते वृकासुरे शिववरेण स यस्य शीर्षं करेण स्पृशति स भस्म भवतीति कथा भाग० १०।८८ अ० । [वा० श । कर्पूरे त्रिका० ।

भस्माह्वय पु० भस्म आह्वयते सारूप्येण स्पर्द्धते आ+ह्वे

भा दीप्तौ अदा०पर०अक०अनिट् । भाति अभासीत् बभौ । प्रति+बुद्धिप्राखर्य्ये । वि+अति+मिथोभासने-आ०।दीप्तिश्च तैजसपदार्थावयवभेदः प्रकाशश्च । स च ज्ञाने विषयतया प्रकाशः षित् । भावे अङ् । भा

भा स्त्री भा-अङ् टाप् । दीप्तौ अमरः । [१।४४।३भा० ।

भाऋजीक पु० भास ऋजीकः । भासः प्रार्जके प्रसिद्धे ऋ०

भाकुट पु० भया दीप्त्या कुटति कुट-क । (भेटकी) मत्स्यभेदे राजव० । [ब्रा०९।४ १।९ भा० ।

भाकुरि पु०भां कुर्चति कुर्च-कि पृषो० । दीप्तिकारके शत०

भाकूट पु० । १पर्वतभेदे २मत्स्यभेदे च (भेटकी)मेदि० ।

भाकोष पु० भानां दीप्तीनां कोष इव । सूर्य्ये त्रिका० ।

भाक्त त्रि० भक्तेः गौण्यावृत्तेरागतः अण् । १औपचारिके गौण्या वृत्त्या बोधितेऽर्थे । भक्तस्यान्नस्येदम् अण् ।२अन्नमम्बन्धिनि त्रि० । भक्तमन्नमस्मै नियतं दीयते वा अण् । ३नियतभक्तदानसम्प्रदाने त्रि० । भक्ताय हितम् अण् । ४भक्तसम्पादनसाधने तण्डुले । [सम्प्रदाये ।

भाक्तिक त्रि० भक्तमस्मै नियतं दीयते ठक् । नियतभक्तदान

भाक्ष त्रि० भक्षा शीलमस्य छत्रा० अण् । भक्षणशीले ।

भाग पु०भज-भावे घञ् ।१भजने कर्मणि घञ् । २अंशे अमरः